

Tîrêj, Vate, Şewçila ve Newepel'de Yayınlanan Zazakî Şiirlerin ve Şairlerin Bibliyografyası

(A Bibliography of Zazakî Poets and Poems Published in *Tîrêj*, *Vate*, *Şewçila* and *Newepel*)

Roşan Lezgîn¹ & Harûn Bozkurt²

* Bu yazıyı, ön görüşmelerden sonra *Bingöl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Dergisi*nde yayımlanmak üzere 15 Mart 2017 tarihinde dergi editörlerine gönderdik. Yazı, dergi hakemi/hakemleri tarafından incelendi, kimi yerleri işaretlenerek düzeltmesi için 19 Nisan 2017 tarihinde bize gönderildi. Gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra tekrar gönderdik. Bu son şeklinin yayınlanacağı söylendi bize. Ancak altı ay sonra, 29 Eylül 2017 tarihinde, bize gelen iletide yazının yayınlamasının engellendiği bildirildi.

Bu tarz bir davranışın bir üniversiteye, bir enstitüye, yine hakemli dergiye yakışmayan bir durum olduğu çok açıktr. Derginin hakem listesinde adları yazılı ve bilimi esas alan akademisyenlerin bu durumu değerlendireceklerini umuyoruz.

Şunu da belirtelim, hiç bir güç bu tarz yöntemlerle bir milletin kimliğini değiştirmeyi başaramaz diyoruz ve çalışmamızı, bilim dünyasının, okurların ve araştırmaların ilgisine buradan sunuyoruz.

¹ Roşan Lezgîn (edebiyatçı, yazar, editör): rlezgin@hotmail.com

² Harûn Bozkurt (öğretmen, yazar): harunbozkurt0@gmail.com

Özet

Bu çalışmada Kürtçenin Zazakî³ diyalektindeki edebiyatın gelişmesinde temel bir role sahip olan *Tîrêj*, *Vate* ve *Şewçila* dergileri ile *Newepel* gazete-sinde yayınlanmış şiirlerin, şiir sanatı açısından herhangi bir analiz yapmadan, fihristini çıkarmaya çalıştık. Zazakî olarak üretilen ya da diğer Kürtçe diyalektlerinden veya diğer dillerden tercüme edilen şiirlerin başka yayında da yayınlanmış olması mümkünür elbette fakat bu dört yayının tamamen Zazakî (Sadece *Tîrêj* dergisi yarı Zazakî yarı Kurmancî olarak yayınlandı) yayınlanmış olmasından dolayı çalışmamızı bunlarla sınırlı tutarken edebiyatın oluşması ve gelişmesinde gazete ve dergi gibi süreli yayınların rolüne dikkat çekmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Kürtçe, Zazakî, Kurmancî, Zazaki dergiler, edebiyat, şiir, fihrist

Abstract

In this study, we tried to prepare an index of poems published in *Tîrêj*, *Vate*, *Şewçila* and *Newepel*, which have a fundamental role in the development of the literature in Zazakî dialect of the Kurdish language, without making any analysis on the poems. It is possible that Zazakî poems, which were produced Zazakî or translated from other Kurdish dialects or from other languages, may have been published in other publications. But since these four publications are entirely Zazakî (only *Tîrêj* magazine was published as semi-Zazakî half Kurmancî) and they have a fundamental role in the formation and development of Zazakî literature, we limited our study only with these four publications and tried to draw attention to the role of periodical publications such as newspapers and magazines in the formation and development of literature.

Keywords: Kürtçe, Zazakî, Kurmancî, edebiyat, şiir, fihrist

³ Kürtçe, beş farklı diyalektin yani Zazakî, Kurmancî, Soranî, Hewramî ve Lurî diyalektlerinin müşterek adıdır. Kürtçeyi oluşturan bu diyalektlerin her birinin de birkaç faklı adı vardır, örneğin Türkçe literatürde "Zazaca" olarak da anılan bu çalışmanın konusu olan Kürtçe diyalekti, "Kırkı", "Kırmançı", "Dimilki" ve "Zazakî" adlarıyla da anılıyor. Şu an MEB resmi sitesinde yanında bulunan ve 5, 6, 7 ve 8. sınıflar için hazırlanmış ders kitaplarında "Kürtçe - Zazakî" ve "Kürtçe - Kurmancî" şeklinde geçmektedir. Dolayısıyla biz de, bu diyalektin "Kürtçe" aidiyetini gösteren bu şekildeki adlandırmayı doğru bulduğumuzdan, bu çalışmada ve başkaca Türkçe kullanımlarda "Zazakî" veya "Zazaca Kürtçesi" şeklindeki adlandırmayı tercih ediyoruz.

Giriş

Bütün dillerde gazete ve dergiler yazarların yettiği okul niteliğinde olmuş, edebî ekoller dergi çevrelerinde ortaya çıkmıştır. Aynı durum Kürtçe için de geçerlidir. Örneğin Celadet Alî Bedirxan'ın, yazarlığının ve dil bilimciliğinin *Hawar* (1932-1943) dergisiyle gelişliğini, Qedrîcan, Osman Sebrî ve Cîgerxwîn gibi şairlerin, yine Nuredîn Zaza gibi öykücülerin ortaya çıkmasında, daha doğrusu Kurmancî Kürtçesinde modern edebiyatın oluşmasında *Hawar* dergisinin rolü çok önemlidir.⁴ *Hawar*'dan sonra *Tîrêj* (1979-1980), *Nûbihar* (1991-...), *Nûdem* (1992-2001), *Rewşen* ve daha diğer birçok dergi Kurmancî Kürtçesindeki edebiyatın gelişmesinde etkin rol oynamıştır. Yine Soranî Kürtçesindeki modern edebiyatın oluşmasında *Gelavêj* (1939-1949) dergisinin rolü de çok önemlidir.

Zazakî Kürtçesindeki modern edebiyata baktığımızda ise, dört süreli yarının temel rolü göze çarpmaktadır. Bu yayınlar:

1. *Tîrêj* (1979-1981)
2. *Vate* (1997-...)
3. *Şewçila* (2011-...)
4. *Newepel* (2011-2017)

Bu çalışmada, Kürtçenin Zazakî diyalekti edebiyatının gelişmesinde önemli bir role sahip yukarıda saydığımız yayınlarla yer alan şirlerin kronolojik bir tasnif ve tespitini yapmaya çalıştık. *Tîrêj* dergisinin sadece dört sayısı yayınlanmış fakat diğerlerinin yayını devam etmektedir. O yüzden bu aşamada *Vate* dergisini 50 sayıyla, *Şewçila* dergisini 14 sayıyla, *Newepel* gazetesini de 100 sayıyla sınırladırdık. Zazakî olarak üretilen ya da diğer Kürtçe lehçelerinden veya diğer dillerden tercüme edilen şirlerin başka yarılarda da yayınlanmış olması mümkündür fakat bu dört yayın tamamen Zazakî (Sadece *Tîrêj* dergisi yarı Zazakî yarı Kurmancî olarak yayınlandı) yayınlanmış olmasından dolayı bunları esas aldı. Yine şirleri bu dört ya-

⁴ *Hawar*, Hejmar 1-23, Cilt - 1, Amadekar: Fîrat Cewerî, Weşanê Nûdem, Stockholm, 1998

yında yayınlanmamış ama şiir kitapları olanları da bu çalışmanın dışında tuttuk. Çünkü burada, esas olarak edebiyatın oluşumunda süreli yayınların rolüne dikkat çekerken, Kürtçenin Zazakî diyalektinde şiir sanatının gelişmesine kaynaklık eden temel yayınların bir nevi envanterini ortaya çıkararak şairlerin etnik aidiyeti, yani milli kimliklerine de dikkat çekmeye çalıştık.

Bu dört yılın sözü edilen sayılarında 25'i kadın 212'si erkek, toplam 237 kişinin 855 adet şiiri yayımlanmış. Bunlardan 34 kişinin şiirleri başka dillerden ya da Kürtçenin diğer lehçelerinden tercüme edilmiş ancak diğerleri orijinal olarak Zazakî Kürtçesinde üretilmiştir. Bunlardan 101 kişinin sadece 1 şiiri, 71 kişinin 2 ile 5 arasında şiiri, 24 kişinin 5 ile 10 arasında şiiri, 18 kişinin de 10'dan fazla şiiri yayımlanmıştır. Bu dört süreli yayında yazanlar arasında bir ya da birden fazla kitabı yayınlananlardan 2'si kadın 17'si erkek toplam 19 kişi bulunmaktadır. Bazı kişiler şiir/shirlerini sadece bir yanında, bazıları da birkaç yanında yayımlamıştır.

Zazakî şiir yazan herkesi “şair” olarak adlandırmak mümkün mü, bilemiyoruz. Ancak bu dergilerde iyi şiir kaleme alan şairlerin yanında ilk denemelerini yazan kişiler de mevcuttur. Bundan dolayı, bu çalışmada adı geçen yawnarda yer alan şirlerin sanatsal niteliği konusunda pek değerlendirme yapmadan daha çok nicelik açısından tespit etmeye çalıştık.

1. *Tîrêj* Dergisinde Şiir

Tîrêj, yarısı Zazakî yarısı Kurmancî diyalektiyle olmak üzere Cumhuriyet Türkiye'sinde tamamı Kürtçe olarak yayınlanan ilk dergidir. *Tîrêj* dergisinin toplam dört sayısı yayımlanmıştır. Birinci sayısı 1979'da, ikinci ve üçüncü sayıları 1980'de İzmir'de yayınlanmıştır. Dördüncü sayısı da İzmir'de hazırlanmış ancak 12 Eylül askeri darbesi yüzünden diğer Kürtçe eserler gibi o da yayına imkânı bulamayınca dergi 1981'in Aralık ayında Avrupa'ya çıkabilen dergi yayıncıları tarafından İsveç'in başkenti Stockholm'da yayınlanmıştır.⁵

⁵ Roşan Lezgîn, Toplumsal Kürt Gruplarından Zazalar, Roşna Yay. Diyarbakır, 2016, s. 44

Zazakî diyalektinde modern edebiyatın ilk örneklerinin yayımlandığı *Tîrêj* dergisinin 4 sayısında toplam 14 şiir yayınlanmıştır. Bu şiirlerden dördü doğrudan Zazakî yazılmış, ikisi Türkçeden tercüme edilmiş, biri ise derlenmiştir. *Tîrêj* dergisinin 4 sayısında şiirleri yayınlanan kişilerin isimleri alfabetik sıraya göre şu şekildedir:

1-Farûq

2-Gêlic

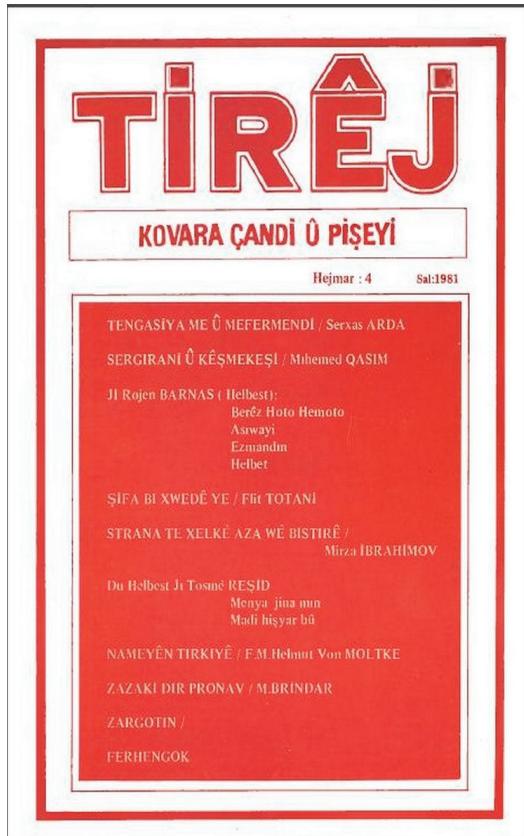
3-Huseyîn Ferhad

4-Malmisanij

5-Mehmed

6-Nazim Hikmet

7-Seyid Qazî

Tîrêj dergisinin 4 sayısında şiirleri yayınlanan kişilerin şiiiri/şîirleri ile birlikte isimleri alfabetik sıraya göre şöyledir:

Sayı/Sayfa

Farûq

Ê Ma Wo 2/57

Gêlic

Ver Girotiş 3/48

Huseyîn Ferhad

Vilê Kurdan (Türkçeden çeviri: Malmışanij)	4/51
Etnik	2/27
Kitabê Ramitey	2/29
Zerra Mi	3/22
Ewro û Meşt	3/24
Ma Bi Çiman Dîy	3/26
Ma Çi Waşt	4/59
Errik	4/61
Deza	4/64
Mehmed	
Bimusne	2/57
Nazim Hikmet	
Ayê (Türkçeden çeviri: Malmışanij)	1/36
Seyid Qazî	
Dêrsim	4/5

2. Vate Dergisinde Şiir

12 Eylül askeri darbesinden dolayı Avrupa'ya çıkmak zorunda kalan bir grup Kürt aydın ve yazar tarafından, 1996 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de Zazakî Kürtçesini standardize etmek için "Vate Çalışma Grubu" adında bir grup kurulmuştur. *Vate* dergisi 1997 yazında bu grup tarafından yayımlanmaya başlandı. İlk 20 sayısı İsveç'te çıkan derginin, 2003 yılından itibaren ikinci dönem adı altında bütün sayıları İstanbul'da yeniden yayımlanmıştır. Dergi, süreli yayınına halen İstanbul'da devam etmektedir.⁶

⁶http://www.zazaki.net/html_page.php?page=vate

Vate dergisinin 50 sayısında 8'i kadın olmak üzere toplam 102 kişinin 322 şiiri yayınlanmıştır. Bunlardan 94 kişi doğrudan Zazakî yazmış, 8 kişinin şiiri de başka dillerden ya da Kürtçenin diğer lehçelerinden tercüme edilmiştir. *Vate* dergisinin 50 sayısında şiirleri yayınlanan kişilerin isimleri alfabetik sıraya göre şu şekildedir:

1-Abdulmuttalip Koç

2-Adnan Dîndar

3-Akman Gedik

4-Ali Adır

5-Ali Aydin Çiçek

6-Ali Beytaş

7-Ali Heyder Sever

8-Ali Kızılgedik

9-Aliheyderê Alîyê Silêmane Xerzî

10-Azad Ararat

11-Bavê Roza

12-Bedriye Topaç

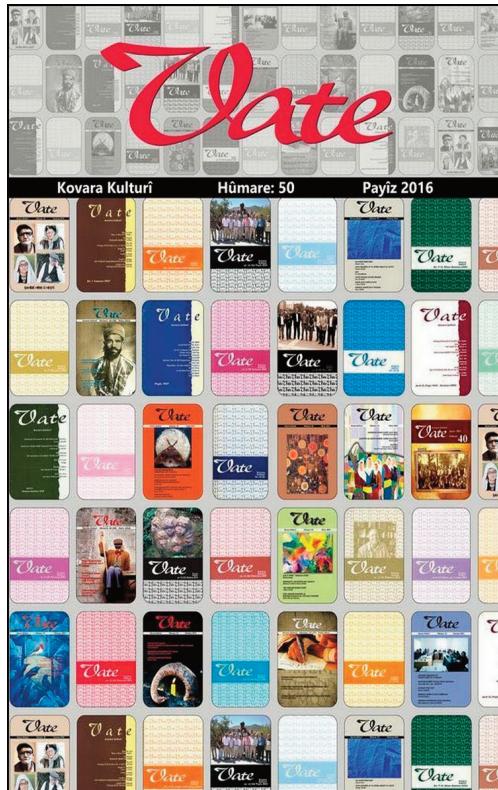
13-Bîlal Zîlân (Bîlal Nêribij, Mehmed Eli Nêribij)

14-Birakê Mehmud

15-Burhan Beyazyildirim

16-C. Zerdeşt Pîranij

17-Cemal Sureya

18-Çigdem Karaboga

19-Dâîmî Bingol

20-Deniz Dilar Pîrejmanij

21-Deniz Gunduz

22-Doxanê Çêrmûge

23-Dr. Serkan Karadağ

24-Efoyê Avdêlicî

25-Ehmed Arif

26-Emily Dickenson

27-Ercan Sarıçîrek

28-Erkan Çewlîgij

29-Esra Altun (Esna Altun)

30-Feteh Kurij	57-Mela Kamilê Puexi
31-Firat Çelker	58-Mela Mehemedê Muradan
32-Gawanê Kurdistanî	59-Mela Mehmedê N. Axan
33-Gawanê Welatî	60-Mela Muhemmedê Hezanî(Mem)
34-Giran Kizil	61-Memo Darrêz
35-Gulbehar Çelik	62-Mihanî Licokic
36-Gule	63-Mîkail Aslan
37-Hafiz Ehmed Turhallî	64-Muhamed Deza Batur
38-Hasan Tanrıverdi	65-Mûrad (Murad) Aygun
39-Hemîd Hozan	66-Murathan Mungan
40-Heydo Keçanic	67-Mutlu Firat
41-Huseyîn Burke	68-N. Celali
42-Husên Azij	69-Newzat Dodanij
43-Huznî Sûrela	70-Nevzat Gedik (Newzat Gedik)
44-Îdrîs Sekarî	71-Newzat Valêri
45-Îdrîs Yazar	72-Oktay Ersoy
46-Îhamîyê Darahêni	73-Umer(Omer) Farûq Ersoz
47-J. Îhsan Espar	74-Onder Çarkal
48-Jacques Prevert	75-Orhan Zuexpayij (Orhan Zoxpayij)
49-Lajê Xençerî	76-Pinar Yildiz
50-M. Farun	77-Polat Çermûgij (Polat Aydin)
51-M. Mîrzanî	78-Remezan Oruç
52-Mahmud Arif Ayçiçek(M.Arif Ayçiçek)	79-Remzan Muskan
53-Malmisanij	80-Remzûn Şargeyij
54-Mehmet Sabrî Aytekîn	81-Rindo Sûr
55-Mehmûdê Diyarbekirî	82-Robin Rewşen
56-Mela Huseyn Amedî	83-Rojda

84-Roşan Lezgîn	94-W. K. Merdimîn
85-Serdar Roşan	95-Wehdet Qadirê Xarpêti
86-Sitki Caney	96-Wisif Hêlinij
87-Sînan Sutpak	97-Wusênen Gestemerde
88-Siyamend Mîrvanî	98-Xalê Sebrî
89-Siyahpoş	99-Xecê
90-Şêx Rizay Talebani	100-Xidir Çelik
91-Tekin Agacik	101-Xidirê Başı
92-Turabî Kîşin	102-Zulfikar Tak
93-Turgut Ersoy	

Vate dergisinin 50 sayısında şiirleri yayınlanan kişilerin şiiri/şirleri ile birlikte isimlerinin alfabetik sıralanışı şöyledir:

Sayı/Sayfa

Abdulmuttalîp Koç

Ey Welato Delal ...	2/26
Emir Şîyo ...	5/71
Ax Lê Kejê Kejikê ...	5/72
Ez Feqîr Kird û ...	5/74
Xûnima Min a ...	6/64
Vilik ...	16/96
Ez zî Însan o ...	20/113
Birawo Delal ...	23/125
Kuwena Mi Vîr ...	26/57

Adnan Dîndar

Yew Roje ...	23/110
--------------	--------

Akman Gedîk

Xo Çequer ra Dar de Kerê ...	21/48
Ti Kotî ya? Vejîye Bê!.....	22/106

Ma Doman Bîme	23/93
No Şarîstan	26/8
Kamcî Çem Nêreseno Deryayî	28/80
Çi Taw Şiliye Bivaro	30/26
Estareyê Mi Şeqitîya	33/64
Sîndorê Tenabunê	34/89
Tilsim Xerepîyo	36/92
Bêçikan Hûmaritene	47/77
Bejna Daran	47/78
Ali Adir	
Şima rê Silayî ya	19/109
Ali Aydin Çîcek	
Merdena Bêvenge	38/35
Zerrîweşîya Nêmcete	48/11
Ali Beytaş	
Sewda Zerê Mi	32/13
Ali Heyder Sever	
Dêrsîmî Ser o	2/76
Nalîne	4/61
Va Bo	5/65
Ali Kizilgedik	
Sayê Sûrî	23/103
Aliheyderê Aliyê Silêmane Xerzî	
Gula Mi	7/79
Azad Ararat	
Vîndibîyaya	48/49

Bavê Roza

Qeçek 15/70

Bedriye Topaç

Bilbilî rê 42/111

Bêkesîya Ma 42/112

Estare 43/95

Şewe Wesayne 43/96

Cigêrayışê Versîyan 44/15

Yew Bano Rijîyaye 44/16

Raywanîya Zerrî 46/67

Bîlal Zîlan (Bîlal Nêribij, Mehmed Eli Nêribij)Halék Perişanatey (*Mehmed Eli Nêribij*) 30/62Xalqê Mi (*Bîlal Nêribij*) 33/93

Zebtnameyê Şewan(1-7) 34/24

Vewre Varena 35/16

Birakê Mehmud

Welatî Xo rî Vûno 21/101

Burhan Beyazyildirim

Dewran To rê kî Nêmaneno 22/77

Xurbete de 23/56

C. Zerdeşt Pîranij

Azadî 13/60

Cemal Sureya

Saye (Türkçeden çeviri: Roşan Lezgîn) 33/58

Çigdem Karaboga

Azadî 23/16

Welat 24/95

Dayê 24/95

Dêrsim 25/22

Daîmî Bingol

Sanike 30/59

Helîne 31/119

Bê Lewê Mi 32/21

Roje Esta Sual Bena 33/117

Eşq 34/121

1 Pepûk 35/17

2 Milk 35/17

3 (*şiirin adı yok*) 35/17

4 (*şiirin adı yok*) 35/18

5 (*şiirin adı yok*) 35/18

Almanya 37/73

Keje 37/74

Denîz Dilar Pîrejmanij

Heskerdişê To Mi rê Embarek o 24/90

Denîz Gunduz

Piro de Ma Piro Dîme 6/57

Şanike 12/49

Nixelesîya Hena 14/21

Özleme rê Goşare 14/23

Omid	38/40
Eşq	39/45
Perperiko Sîya	44/35
Mar	45/73
Dês	46/41
Kay	48/27
Filo ke Sirk ra Remayo	50/31
Doxanê Çermûge	
Ax Gula Sûre	13/40
Kança Ters	13/41
Dr. Serkan Karadağ	
Pawitişî Qeraxî de (Türkçeden çeviri: Seyîdxan Kurij)	48/71
Efoyê Avdêlicî	
Adirê Zerê Mi	26/40
Ehmed Arîf	
Ma Tena Nîyê (Türkçeden çeviri: Netîce)	35/41
Kuçeyê Qerenfile (Türkçeden çeviri: Newzat Valêrî)	38/50
Emily Dickenson	
Ez Semedê Rindê ya Merda (İsveççeden çeviri: Xecê)	24/156
Ercan Sarıcıçek	
Ez Nêweş a	21/33
Can Bide Mi, Can!	23/68
Pepûk Waneno	24/116
Cîranê	25/34
Derd Vano	26/43

Vaje	27/61
Kurdîstano	28/123
Xane	30/40
Erkan Çewlîgij	
Dilberê	17/88
Esra Altun (Esna Altun)	
Zewt	40/79
Feteh Kurij	
Welatê Min	14/96
Firat Çelker	
Dewe	6/42
Gulê	6/43
Gule Şîya Bêrîye	7/46
Mevace "Ez Nêzana"	7/47
Para Mi rê Teyna Bûne Kewte	7/48
Lajê Mi Berd	8/16
Xo Pak Bike	12/87
Meymanê Bêvengdayışî	12/87
Ters	13/73
Para Mi rê Teyna Bûne Kewte	13/74
Heskerdiş Bivîne	18/103
Gawanê Kurdîstanî	
Zerrê de Warz	4/75
Ti Ha yî Ma Vîr Di	4/76
Zerrey Mi Berd	4/76

Ez Se Kiri?	5/34
Şan û Şeref Ard	5/35
Ma Telî Çimê Dişmenonî	5/36
Kurdîstan	7/55
Gawanê Welatî	
Lêro Lêro	16/103
Surgulêr	16/104
Welat Vonû	17/106
Qey Birarey Ona ya?	19/98
Welê Mi Vay Dîya	21/119
Kerrê Serî Mezêl Mi Bi	23/74
Darbê Welatî	25/121
Welatî Ma Ça wo?	26/109
Biratî	28/161
Dilal	30/79
Zerr û Cîgêr' Mi Tadona	33/81
Nîyû Merg Nîyû Azadî	34/116
Çimhecer	35/68
Zerr û Cigêr Mi Tadona	41/119
Ehd û Wehd	44/89
Giran Kizil	
Welatê Ma Toz-duman o	15/93
Gulbehar Çelik	
Ti Melema Zerrî ya	22/88
Gule	
Gundizo Bira	48/81

Hafiz Ehmed Turhallî

Bira	33/39
Da Zor	34/54
Bêkesî... ..	37/93
Xerîbî... ..	41/113
Welat	43/119

Hasan Tanrıverdi

Hevalê Koyê Bedroyî... ..	29/78
---------------------------	-------

Hemîd Hozan

Wey Qederê!.....	42/131
------------------	--------

Heydo Keçanic

Welat	9/79
Dêrsim... ..	9/80
Almanya.....	10/66
Berîye	12/78
Qemê Ma.....	13/92
Çile	13/93
Lajê Mi... ..	13/93
Laco	14/85
Keça Çîn a ..	14/86
Xort û Azebe ..	14/87
Goşkar... ..	15/97
Tî Rind a ..	15/98
Kênê Kênenâ ..	15/99
Pî û Lac...	16/58

Helîma	16/59
Warê Diyarî	17/14
Ha Bêrê	18/106
Ha Wurze	19/90
Kêneke Doman a	20/105
Zekî	21/77
Gula Waran	23/106
Cemîla	25/113
Dêvdan	26/105
Bibo Zê Verî	27/80
Bêkes	28/149
Bînalî	30/70
Huseyîn Burke	
Wekîl	25/29
Delalê Mi Cor de Yena	26/30
Xurbet Çetin o	28/151
Kêna Delal	30/44
Hesar Berzî Warûn o	31/96
Aydin Vêjo Leweyî Kûno	34/127
Husên Azij	
Eyşûn	44/77
Huznî Sûrela	
Çeku, Çakuç, Çek	49/53
Îdrîs Sekarî	
Mi Mi ra Persên!.....	30/68

Aşma Tarî Tîja Serdin	37/33
Ti Çîyena Ez Lerzena	39/89
İdrîs Yazar	
Şîira Yew Deluyî	40/117
Îhamîyê Darahêni	
Waştîya Mi	25/117
J.İhsan Espar	
Gulê Meltînî	6/14
Têkiliye	7/33
Edet	7/34
Vateyî	28/75
Orkîdeyî	29/34
Dilopê Zerrî	30/8
Yew Roja Îlule de	45/57
Romansêk	45/59
Rengê Şewe Zerrîya Mi de	47/25
Jacques Prevert	
Barbara (Fransızcadan çeviri: Bengîn Roşn)	28/165
Lajê Xençerî	
Ciqas Rehet Zazatîye	30/85
M. Farun	
Wesarî Mi	39/97
M. Mîrzanî	
Meşû Berfin	22/116
Şî	23/39

Zerr û A	24/107
Efendî	25/72
Çi Gure yo?.....	26/104
Hal	27/89
Yersî	33/57
Yers	41/115
Mahmud Arif Ayçiçek (M. Arîf Ayçiçek)	
Kuê Bêwaharî	23/44
Narîna Min.....	26/76
Vêvey Girangîrûn	30/48
Yado û Têlî	33/71
Merheba	39/71
Malmîsanij	
Pers Bike	33/28
Mehmet Sabrı Aytekin	
Werzê	13/78
Dewran.....	13/79
Rîweşa Mi	13/80
Mehmudê Diyarbekirî	
Roj Beno Tarî	28/145
Mela Huseyn Amedî	
Şêx Seid Şêxî Ma wo	21/57
Şehîd Kerd Şahî Ewlîya (Transkribe eden: Mehmet Uzun)	23/131
Mela Kamilê Puexî	
Welatî Ma	17/69

Merg.....	17/72
-----------	-------

Mela Mehemedê Muradan

Çimûn Xwi Ak'	22/124
---------------------	--------

Mela Mehmedê N. Axan

Yew Derd Yeno, Yew Derd Şono	26/23
------------------------------------	-------

Mela Muhemmedê Hezanî (Mem)

'Eqîdetu'l-Îmanî (Transkribe edenler:Malmîsanij & Roşan Lezgîn).....	17/28
--	-------

Memo Darrêz

Merxas	2/89
--------------	------

Gul	2/89
-----------	------

Gula Sur	2/90
----------------	------

Ez	2/91
----------	------

Mihanî Licokic

Roşnê Çimanê Min Ti ya	29/90
------------------------------	-------

Zerrî	30/20
-------------	-------

Bedewe	31/27
--------------	-------

Mîkaîl Aslan

Barkerdiş	3/93
-----------------	------

Ez Kî Waştîya Xo ra Zaf Hes Kenû	6/36
--	------

Muhamed Deza Batur

Xemgînîya Ma	49/119
--------------------	--------

Mûrad (Murad) Aygun

Pela Zerdanê Gozêre	42/167
---------------------------	--------

Mana	43/81
------------	-------

Hîrê Persî 43/82

Murathan Mungan

Ma Xo Vîra Nêkerd (Türkçeden çeviri: Murad Aygun) 38/84

Qerenfil (Türkçeden çeviri: Murad Aygun) 41/77

Mutlu Fırat

Çimê To Ke Înê 22/33

Rindek a Uskura 23/89

Xayîzbîyâyîş 24/174

Waştiya Mi 24/174

Ez Deyndar o 25/18

Ti Çin a Nika 25/18

No yo Şono 26/101

Mi To ra Senî Hes Kerdbî 29/68

Ez û Ti 30/46

Lê Dilberê 31/103

Wesête 33/122

Gula Mi 34/108

Na Şewe 36/45

Rojê Êna 36/46

N. Celalî

Çewlîgo! 21/53

Şinasî 22/92

Nê May ê 23/20

Xemilkar 24/122

Xeyalî 24/122

Newzat Dodanij

Rindîya To 31/126

Di Çimî Siyayî 32/25

Newzat Gedik (Nevzat Gedik)

Ez Fîrarê Destê To ya 18/95

Resmê Vayî 19/86

Dinya Mina Gewre 20/79

Emrê Mi 21/93

Boglate Bîye 22/120

Ez Bîya Bûmerangê To 23/100

Kulmê Wele Bîya 24/175

Welatê Serherdî 25/87

Bierze Vayî Ver Wa Bero 26/108

Lawo Lawo Hemdî! 27/27

Sergovendî 28/116

Newzat Valêri

Oy Hewar Dilê Mi! 22/105

Heywax Mi rî! 23/49

Çina wo En? 24/133

Se Beno? 25/78

Gulê Mina Sûr 26/67

Xwi Zûnayış 27/84

Bê To Yar 28/139

Wisar Ame 30/76

Pamendî 31/11

Delalê! ...	33/113
Ma Çin Bî ...	34/111
Cuya Bêxem ...	40/106
Xo bi Xo ...	41/37
Ma Çin Bî ...	41/39
Welatê Tutîye ...	43/117
Seba Zerrşikîteyan Ey Şâîrî!.....	43/118
Yew bi Yew ...	45/99
Oktay Ersoy	
Deyîra Min û Rindê ...	31/74
Heskerdiş ...	35/28
Zerrîya To Peleyê Vewre ...	35/29
Onder Çarkal	
Tenayîye ...	39/63
Orhan Zuexpayij (Orhan Zoxpathij)	
Tarîxê Cebaxçurî ...	30/74
Werre Çolîg ...	38/97
Pinar Yıldız	
Maye ...	49/105
Mi Va ...	50/75
Polat Çêrmûgij (Polat Aydin)	
To Ez Tena Verdaya!.....	42/43
Hewro Giran ...	45/115
Remezan Oruç	
Ez Kişiyayo ...	30/80

Çemî Pîrani	31/34
Remzan Muskan	
Welatê Ma	18/109
Remzûn Şargeyij	
Dayîka As	41/125
Rindo Sûr	
Bena Hol!	41/85
Robîn Rewşen	
Şewe	1/57
Rojda	
Dêrsim	13/50
Dara Tuye	13/51
Roşan Lezgin	
Wisarî Meheredne	9/68
Awê Kewserî ya Areqê To	10/41
Destanê Xo Bieşrawe	12/83
Serdar Roşan	
Hezar û New Sey û Vîst û Panc	33/83
Sitki Caney	
Ayşena	41/25
Sînan Sutpak	
Janê Bêtobîyene	25/126
Qîm Nêkerd	26/82
Siyahpoş	
Ey Sînayey' Qelb û Ruhê M'(Kurmanccadan çeviri: Malmîsanij)	31/18

Siyamend Mîrvanî

Ez Kurd	25/77
Ti	26/14
Simserkîs Deway Min a	27/48
Xecê Bê, Hende Paye Nêbeno	28/81
Rindiya Koyane Welatê Ma	29/50
Borana Azadî	30/65
Ziwanê Mi	31/91
Welato	32/125
Belkî Ti Yena	34/99
Qanûnê Tebîetî	34/99
Belkî Ti Yena	41/55

Şex Rizay Talebanî

Hacî (Farsçadan çeviri: Malmışanij)	34/65
---	-------

Tekîn Agacik

Gunekar	28/140
Şuhe	30/64
Awa Zerreyê Mi	33/121

Turabî Kîşin

Gewra Mi	44/49
----------------	-------

Turgut Ersoy

Hewno Kewe	20/83
Lajeko Asê	21/84
Bine Keskûsûre de	32/116

Umer (Omer) Farûq Ersoz

Heseno Zaza	30/15
Ey Rebîyo!	33/104

W. K. Merdimîn

Se Beno?.....	18/55
Pê Se Kirî?.....	19/27
Mend û Mend	20/53
Hîna Baş o	22/80
Mana û Qal	26/35
Çi Mendo?.....	26/36
Darba Peyên	26/36
Hele	26/36
Remayeyê Hela Teng	27/36
Mîras	28/119
Lêl û Zelal	29/41
Mezg û Ziwan	29/41
Dinya	29/41
Bezre ra Dare	30/11
Qîymet	31/32
Aqil	31/32
Bêxeber	32/6
Rem	33/32
Deza	33/33
Bira	34/45
Ti Çi Pawenî!.....	34/46
Baro Giran	36/62
Dima Mekur	36/63
Şelénayış	41/99
Çi Beno	42/149
Ecz û Feqîrî	43/63

Wehdet Qadirê Xarpêtî

Kelama Madragi 23/128

Wisif Hélinij

Wa Vajî 28/128

Wusênê Gestemerde

Adirê Newrozî Biveşo Koyanê Ma de 23/119

Dinyaya Bêbexte 24/147

Dewa Bav û Kalî Gestemerde 25/92

Xatir bi Şima 26/89

Ma Sond Wero 36/101

Xalê Sebrî

Kurdîstan Şîrin o 26/69

Aşmişat 33/112

Kesk û Sûr û Zerdi Aki 44/61

Xecê

Hesretî Mi 6/27

Embazûnî Mi rî 41/53

Ez Lez Şîya 43/35

Xidir Çelik

Yara Min a 22/74

Koyê Bingolî 23/98

Bêrê Ma Şime Welatê Xo 24/126

Xidirê Başı

Rojava De 45/105

Zulfikar Tak

Meberme Markig 5/32

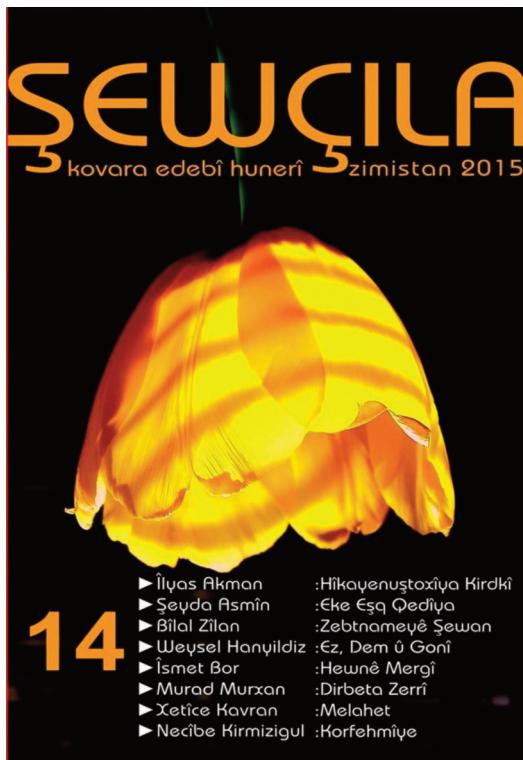
3. Şewçila Dergisinde Şiir

Edebiyat-Sanat dergisi *Şewçila*, 2011 Mart’ında yayın hayatına başladı. Tamamı Zazakî Kürtçesiyle yayımlanan *Şewçila* dergisi, sadece şiir, öykü gibi edebî eserleri ve edebiyat, sanat hakkında yazılmış yazılarla yer vermektedir. Yine edebiyatçı ve sanatçılarla yapılan röportajların da yer aldığı dergi Diyarbakır’da hazırlanıp yayınlanıyor. Şimdiye kadar derginin 14 sayısı yayınlannmıştır.

Şewçila, modern Zazakî edebiyatın oluşmasını ve gelişmesini amaçlamaktadır, ayrıca yeni edebiyatçıların ve edebiyatseverlerin de ortaya çıkartılması derginin temel amaçları arasındadır.⁷

Şewçila’nın 14 sayısında 14’ü kadın, 85’i erkek toplam 99 kişi yazmıştır. Bunlardan 22 edebiyatçının eseri çeviridir, diğerleri bizzat dergi için yazmıştır. Bu yazarların önemli bir kısmı ilk kez *Şewçila* dergisinde edebiyata başlamış ve edebî eserlerini yayınlamıştır.

Şewçila’nın 14 sayısında 8’i kadın olmak üzere toplam 56 kişinin 130 şiiri yayınlanmıştır. Bunlardan 52 kişi doğrudan Zazakî yazmış, 4 kişinin şiiri de başka dillerden ya da Kürtçenin diğer lehçelerinden tercüme edilmiştir. *Şewçila* dergisinin 14 sayısında şiirleri yayınlanan kişilerin isimleri alfabetik sıraya göre şu şekilde dir:

⁷ <http://www.kurdilit.net/?p=2595&lang=tr>

1-Adem Karakoç	29-Mehdi Özsoy
2-Adir Dêrsimij	30-Mehmed Elî Sadiq
3-Adir Tilistone	31-Menaf Mutlu
4-Akman Gedik	32-Mihanî Licokic
5-Alî Aydin Çiçek	33-Muhamed Deza Batur
6-Alî Şeker	34-Murad Murxan
7-Bedriye Topaç	35-Necîbe Kirmizigul
8-Berxwedan Pîranij	36-Newzat Dodanij
9-Bilal Zilan	37-Newzat Valêrî
10-C. Sidqî Taranci	38-Nûri Keleş
11-Canê Dilo	39-Oktay Ersoy
12-Cemal Kuhak	40-Osman Tetîk
13-Dilo Bargiran	41-Remzî Gelener
14-Duzgun Axdat	42-Rindê Becerikli
15-Ehmed Arif	43-Rohelat Aktulum
16-Ehmedê Xasî	44-Selîm Temo
17-Erkan Tekin	45-Sitarê Xelan
18-Ferat Kaya	46-Sînan Sutpak
19-Gursel Bingol	47-Siyamend Mîrvanî
20-Hacer Petekkaya	48-Şermîn Kanhan
21-Hemid Hozan	49-Şeyda Asmîn
22-Hesen Bektaş	50-Umer Farûq Ersoz
23-Hesen Şer	51-Umit Yaşar Oguzcan
24-Huseyin Çakan	52-Wehdet Sîwanij
25-İdris Yazar	53-Weysel Hanyildiz
26-İsmail Guven	54-Wisif Pîrbab
27-Lezgin Gozen	55-Xerîbzeman
28-M. Mamet Qetekonij	56-Xurbet Orçen

Şewçila dergisinin 14 sayısında şirleri yayınlanan kişilerin şiiri/şirleri ile birlikte isimlerinin alfabetik olarak sıralanışı şöyledir:⁸

Sayı/Sayfa

Adem Karakoç

Dej 4/22

Xeyalê Bêşînorî 10/12

Adir Dêrsimij

Çiqrê Mezgê Mi 5/55

Roştîya Mi Racêre 6/12

Adir Tilistone

Kal 7/17

Akman Gedik

Cî Taw Şilîye Bivaro 4/7

Yadîgarî 4/55

Ali Aydin Çiçek

Xatir 1/10

Asmên 2/8

Xeyal 3/13

Reş 5/15

Welat 7/32

Adire Ma Jû bi 11/35

Ali Şeker

Keynekê Macirî 14/53

⁸ <http://www.zazaki.net/file/fihriste-8-humarane-sewcila.pdf>

Bedriye Topaç

Waştî Bê 7/16

Jehr 8/49

Parseke 8/49

Ruhê Mi de 8/49

Payîz, Şewe û Ti 11/54

Şiyayışê Bêwext 13/56

Berxwedan Pîranij

Dersa Kirdkî Dest Pêkerd 1/59

Bîlal Zîlan

Kam o Ez? 2/18

Xeyalo Rastikên 3/54

Payîz 3/54

Bêname 8/3

Zebtnameyê Şewan(8-10) 12/26

Zebtnameyê Şewan(11-13) 14/4

C. Sidqî Tarancı

Ez Welat Wazena (Türkçeden çeviri: Wehdet Sîwanij) 2/44

Canê Dilo

Ez Nîya 14/80

Cemal Kuhak

Merdene 4/40

Dilo Bargiran

Dayê 6/80

Fedayê To Bî 7/71

Ez	9/33
Çarane	10/60
Duzgun Axdat	
Cîgera Mi	3/40
Ehmed Arif	
Merheba (Türkçeden çeviri: Newzat Valêri)	5/48
Ehmedê Xasî	
Mulemmaya Ehmedê Xasî	1/7
Erkan Tekîn	
Kalmem û Xaskare	4/28
Dayê	8/21
Ferat Kaya	
Decê Barî	2/19
Gursel Bîngol	
Ziwanê Xizirî	4/23
Hacer Petekkaya	
Maya Mi	7/12
Jara	8/8
...	9/10
Goş Bide Mi	11/43
Eşq	12/28
Kay	13/49
Şiyayış	14/59
Hemîd Hozan	
Bêre	1/46

Zembîlroş.....	12/19
Fetwaya Eşqî.....	13/38
Hesen Bektaş	
Adiro Sûr.....	3/36
Welatê Ma.....	4/79
Hesen Şêr	
Gazinc.....	12/58
Huseyîn Çakan	
Xem Nêbo To rê.....	4/46
İdrîs Yazar	
Tenyayîye û Ez.....	6/43
Ciwayîşo Bermikin.....	10/20
Şengal.....	14/23
İsmail Guven	
Gandîyaye.....	3/68
Lezgîn Gozen	
Eza Bextsîya.....	3/74
Ma û Ziwanê Ma.....	5/60
M. Mamet Qetekonij	
Mardena Mi.....	10/7
Veync û Wext.....	11/59
Goş Bidê Nê Qîriyan.....	13/41
Mehdî Özsoy	
Gerreyê Feqîrî.....	12/24
Kirdistûnî Med Şarî.....	13/6

Mehmed Eli Sadiq

Pawitene.....	1/28
Bê To.....	2/36
Pawitene.....	3/77

Menaf Mutlu

Areqê Çareyê Tu.....	5/42
----------------------	------

Mihani Licokic

Zembîlfiroş û Gulxatûne	12/7
Kalê Subhaniyan.....	13/22

Muhamed Deza Batur

Cinî.....	10/13
Vengê To.....	11/64
Mirena Ez.....	13/62

Murad Murxan

Dirbeta Zerrî.....	14/17
--------------------	-------

Necîbe Kirmizigul

Dinya.....	12/46
------------	-------

Newzat Dodanij

Şewe û Xirabîye	2/20
-----------------------	------

Newzat Valêrî

Ti.....	3/41
Bêbextî.....	5/28
Dewrêşêko Xerîb	7/54
Dejo Hezar Serrîn.....	8/16

Ciwîyayîş Ci Weş o	8/16
Vateyê Dapîra Mi	10/39
Ezîza Mi	11/25
Dewran	12/67
Nûrî Keleş	
Ma	4/34
Oktay Ersøy	
Zerrîya To Peleyê Vewri	1/58
Osman Tetik	
Dejê Ceylane	2/12
Şiyayîş	3/29
Waştîya Koyan	4/14
Tîja Mi	5/24
Remzî Gelener	
Tewre	9/19
Rindê Becerîklâ	
Ma	3/9
Çimanê Mi Bibere Xo de	5/12
Rohelat Aktulum	
To Zûrî Kerd	3/31
Lal	4/13
Resayış	4/39
Ez Hes Keno	5/37
Waştîş	6/31

Êdî Wext Nêmendo	6/32
Selîm Temo	
Ê Cinî (Kurmanccadan çeviri: Roşan Lezgîn)	3/45
Sitarê Xelan	
Qertedarâ	6/68
Sînan Sutpak	
Cinêyera Mezopotamîke	3/71
Siyamend Mîrvani	
Welat	3/48
Şermîn Kanhan	
Mehzunîye	12/57
Şeyda Asmîn	
Bêrî Kerdene	6/7
Xizirî Ma Caverdayî	7/63
Şilîya Mi	8/76
Umer Farûq Ersoz	
Rindeka Çolîg Çepaxçur	3/64
Zeraj Ti Qey Qaqibnena	4/73
Hero Baş	10/25
Umît Yaşar Oguzcan	
Mi Xo Vir ra Meke (Türkçeden çeviri: Bedriye Topaç)	6/30
Wehdet Sîwanij	
Dayka Mi	3/61
Weysel Hanyıldız	

Zerriya Betiliyaya	2/27
Tezat.....	3/47
Ez Zano	9/25
Ez, Dem û Gonî.....	14/7
Wisif Pîrbab	
Roja Bimbarekî.....	4/76
Gula Verê Vare	4/27
Lanet Şêro Rêça Şima.....	4/62
Zîndan.....	5/35
Kênaya Dêrsimî.....	5/65
Zelula Mi Dayê.....	5/71
Canika Munzuri.....	8/24
Kergana Hîris û Heştî.....	8/57
Canika Kurdîstanî.....	9/41
Xerîbzeman	
Şîretê Şairî.....	1/18
Adirê Eşqî Taca Sereyî ya	2/49
Xurbet Orçen	
Hêsrê Çimanê Mi	2/5

21-Cevat Yilmaz	49-Hesen Rûsipî
22-Ciwan Sutpak	50-Hesen Şér
23-Çilkaniyê Ulyan	51-Hesê Belê
24-Derkenar C. Çağlayan	52-Huseyin Oktar
25-Dildar	53-İbrahîm Beyaz
26-Dilo Bargiran	54-İdrîs Yazar
27-Duzgun Axdat	55-İhsan Tektaş
28-Ednan Bermazî	56-İlyas Gizligol
29-Ehmed Arif	57-Îrfan Akdag
30-Ehmed Başak	58-Îrfan Sîmserkîsij
31-Elîyê Qasimûn	59-Îsmet Bor
32-Emre Kuş	60-J. İhsan Espar
33-Erol Koçer	61-Kendal Tosun
34-Eser Guzelçay	62-Laser Wesar Valêr
35-Ezîz Derdan	63-Lezgîn Gozen
36-Fatma Çeliktepe	64-M. Arîf Aycîcek
37-Faysal Bozkurt	65-M. Mamet Qetekonij
38-Ferîd Xan	66-Mehdi Özsoy
39-Fizûlî	67-Mehemed Çelikten
40-Firuzan Demir	68-Mehmed Akîf Yilmaz
41-Gazel Guloglu	69-Mehmed Emen
42-Gursel Akkuş	70-Mehmed Qedrî Tarhan
43-Gursel Bingol	71-Mehmed Seyîdalioğlu
44-Hacer Petekkaya	72-Mehmud Arif Faris
45-Harûn Bozkurt	73-Mela Ehmedê Palo
46-Hâsim Güreli	74-Mem
47-Hemîd Hozan	75-Menaf Mutlu
48-Hesen Alkiş	76-Meqsed Muqrîyanî

77-Mete Kul	105-Roşan Lezgîn
78-Mihâni Licokic	106-Semavî Aldemir
79-Mistefa Egîn	107-Serhêvîdar
80-Mistefa Gomayij	108-Serpîl Karişli
81-Mîrza Ciwan	109-SevîmAydin
82-Muhamed Deza Batur	110-Sezai Karakoç
83-Mujdat Gîzligol	111-Sitarê Xelan
84-Mulkiye Ongul	112-Sibel Doguç
85-Murad Aygun	113-Sîyahpoş
86-Murad Göçüncü	109-Sîyamend Mîrvanî
87-Murad Murxan	114-Suleyman Kaynun
88-Mutlu Can	115-Şahîn Polat
89-Mûsa Şanak	116-Şaynebî Laçîn
90-Nahit Ulvi Akgün	117-Şewal Hejar
91-Nazim Hîkmet	118-Şîrko Bêkes
92-Necîbe Kirmizigul	119-Şoreş Şîrko
93-Newzat Valêrî	120-Tabîb Mîralay Kavarij
94-1Nîzamedîn Ozoglu	121-Tekîn Agacik
95-Nûrî Keleş	122-Ugur Sermîyan
96-Ozan Remezan Oruç	123-Umer Farûq Ersoz
97-Ozgur Han	124-Umer Xeyam
98-Pier Paolo Pasolini	125-Weysel Hanyildiz
99-Qilberz Behrî Boztîmur	126-Wisiv Pîrbab
100-Remzûn Şargeyij	127-Xeyrî Yaşar
101-Rêzan Rezdar	128-Yadê Bore
102-Rohelat Aktulum	129-Yucel Eşsîzoglu
103-Roj Yaşar Dayanç	130-Zerîn Azrawa
104-Rojen Barnas	

Newepel gazetesinin 100 sayısında şirleri yayınlanan kişilerin şiri/şirleri ile birlikte isimlerinin alfabetik olarak sıralanışı şöyledir:¹⁰

Sayı/Sayfa

Abdullah Yakişan

Waştîya Bêrehme 93/7

Biye 100/8

Adir Dêrsimij

Mevinde Bê 27/8

Ti Sey Asmênî ya 29/6

Ala Vinde 31/5

Dara Zerrî Şikiyaye 35/8

Tenayîya Mi 43/8

Ti Xêr Ama 45/8

Maya Mi 59/8

Ez û Ti 68/5

Hewn 71/7

Ti û Welat 85/8

Bê To Xelas Çin o 91/7

Adir Tilistone

Zerrî 24/7

Zengelonya 26/8

Vowri Varena 28/1

Aşt 31/6

Ez Zono 35/6

¹⁰ <http://www.zazaki.net/haber/fhrst-90-hmaran-newepel-1994.htm>

Ti Yew Gul a	58/4
Keyneka Keca Pîranî.....	60/8
Akman Gedik	
Ti Ke Şona.....	42/1
Bêçikan Hûmaritene.....	55/8
Ali Beytaş	
Ti Qey Nêama!.....	22/1
Ali Şeker	
Cerebnayış.....	70/8
Pisînge û Kaxitî.....	72/5
Venika Hewnê Amnanî.....	73/5
Sîsareke.....	77/7
Astareyî.....	78/8
Romantîzm.....	79/4
No Senî Hîsode Bêhalîn o	81/8
Çimhenguriyeke	88/8
Aydin Çilkanî	
Vêywê Şarî.....	66/8
Baba Tahîre Uryan	
Delal (Kurmanccadan çeviri: Hesen Alkiş)	37/5
Bawer Arikan	
Wext ra Pey	35/1
Bawer Xebat	
Sêzî	57/8
Bawerê Axon	
Zerrîya Mi de Şewate	100/7

Bedîrye Topaç

Meşo	5/8
Dîyarî	15/5
Mi Bigê Çimanê Xo	33/8
Şiyayîşê To	43/4
Hîris û Çar Wisarî	44/1
Çimanê To de Munzur Esto	53/5
No Sewbîna bî... ..	63/6
Wad... ..	64/1
Lewî... ..	66/6
A Vîsta... ..	69/6
Şefeqê Welatê Tîjî de	78/5
Şiyayîşî Nêpawenê	83/6
Waştiş	100/5

Bîlal Gelener

Keynaya Zalimî... ..	59/5
Bêmanayı... ..	65/8

Boris Pasternak

Adare (Türkçeden çeviri: Dîyadîn Şewcipî)	25/8
--	------

Burçin Asna

Wisar	31/5
--------------	------

Burhan Beyazyıldırım

Ez Bêkes o	87/4
Roja Mi Siya wa	87/4

Canê Dilo

Ez Eşq Şimena	67/8
Ez Gola Hesiran de Bixeniqî	73/4
Ez Bîya Gêj	76/6
Tênatîyê de Roşnê Hêvî	82/6
Şiyayiş	99/7

Celal Gozen

Şerîvane	79/4
Şarê Koyan	83/3

Cemal Azij

Adir Vareno	22/7
-------------------	------

Cemal Sureya

Fotograf (Türkçeden çeviri: Alî Aydin Çîçek)	61/8
Cevat Yılmaz, Kormışkan	98/5

Ciwan Sutpak

Wesar	29/6
Bejnweşê	31/5

Çilkaniyê Ulyan

Tu g' Zûna Ez Kûm a!.....	58/5
Tarîyê Welat	61/5
Sare Wedar	78/4

Derkenar C. Çağlayan

Gozê Xijî	87/7
Erd Nizm o	92/3

Dildar

Ey Reqîb (Sorancadan Çeviri: M. Malmîsanij& R. Lezgîn)	9/7
--	-----

Dilo Bargiran

Ti Çinê ba	28/6
Ti	30/6
Fikirîyayîşê Mergî	58/6
Hîsê Aşıqî	68/3
Kevoke	74/8
Ti	76/7

Duzgun Axdat

Dayê	11/8
------------	------

Ednan Bermazî

Binê Rojî	18/6
Pita Bêhembaze	20/8
Vaj Mi ra	24/7

Ehmed Arif

Zere de (Türkçeden çeviri: Newzat Valêri)	7/8
Sînayışê To (Türkçeden çeviri: Rohelat Aktulum)	7/8

Ehmed Başak

Demêke Winasî de Mi ra Hes Bike	63/3
---------------------------------------	------

Elîyê Qasimûn

Evdalo	4/7
--------------	-----

Emre Kuş

Qaçaxçıyê Roboskê	59/3
-------------------------	------

Erol Koçer

Zerrîya To	70/7
Mi Xo de Bere	78/4

Eser Guzelçay

Her Çî Zûr o 55/5

Ezîz Derdan

Helebçe 2/3

Fatma Çeliktepe

Veng Kewt 44/8

Rora 57/5

Derguşe 60/1

Faysal Bozkurt

Ti Nêna 75/7

Gulê Bêwelatî 85/3

Ferîd Xan

Estanika Kutikanê Vêşanan (Kurmanccadan çeviri: Mehemed Sebrî Akgonul) ... 23/1

Fizûlî

Xezele (Türkçeden çeviri: Newzat Valêri) 50/1

Fîruzan Demir

Cinîyê Rindê Delalî 61/8

Ziwan 63/6

Dayê 67/6

Derdo 74/6

Cinî Kam a 78/6

Roja Wesarî 85/6

Ziwanê Ma ra Mekerê 92/6

Azadî, Aşitî û Biratî 97/6

Gazel Guloglu

Virnîye Kilamê Ma Tirtî 56/8

Gursel Akkuş

Tenayî 64/7

Gursel Bingol

Zere 21/3

Hewn 34/8

Hacer Petekkaya

Dara Bêwayêre 45/7

Senî 48/6

Eşq 65/7

Maya Mi 66/7

Payîz 67/7

Wa Qe 68/6

Hedre Bike 69/8

Ti Nêzanî 71/6

Ey Eşq 72/6

Nêzanîyena 74/6

Ti û Eşq 76/6

Nêzanê 77/6

Vaje Mi ra 78/5

Yew Nêbeno Didi 79/1

Pîya 80/6

Esto 86/6

Herre 89/6

Eşq a 92/6

Harûn Bozkurt

Ti Kam a 85/8

Şîyayîş 91/7

Haşîm Güreli

Çerx 84/7

Hemîd Hozan

Têvereştişê Şaîran (Hemîd Hozan & Murad Murxan) 60/7

Têvereştişê Şaîran-II (Hemîd Hozan & Murad Murxan) 61/7

Nameyê To Bi Xêr 68/7

Nefsî rê 69/1

Wey Qederê! 71/5

Qamişlo (27.07.2016) 90/7

Hesen Alkış

Çepkî 38/7

Domanê Şarê Koyî 94/5

Dêrsim 99/7

Serkewtiş 97/3

Hesen Rûsipî

Biwanî 84/5

Dayê 85/5

Hesen Şêr

Ax Tenya Ti 58/4

Hesê Belê

Rinday mi 25/5

Hewro Tarî 33/5

Vila Suri	95/3
Huseyîn Oktar	
Weşîne	47/8
İbrahîm Beyaz	
Xwezila.....	70/7
İdrîs Yazar	
Şîlane	27/3
Hêvîdar Be	33/6
Warze Ombaz.....	37/1
Hîsê Betilnayeyî.....	53/8
Mi Xo Vîr ra Meke.....	74/4
Sanika Ma	91/3
İhsan Tektaş	
Mevindere Bê.....	65/8
İlyas Gizlîgol	
Dewran.....	32/1
Meymandarî.....	37/7
Zerq û Tarî.....	52/8
Îrfan Akdag	
Payîz.....	80/8
Keynaya Wareyî.....	84/3
Îrfan Simserkîsij	
Zere ra Merde	32/6
Awa Hêniyê Salî	60/8
Nezanîya Mi.....	66/8

Sînayê To û Ez	73/5
İsmet Bor	
Bêvengîye	53/5
Mi Nêzana	92/7
J. İhsan Espar	
Menu	23/8
Payîz	24/6
Nostaljî	44/8
Waxtê Estanikan ra	45/6
Bext	47/1
Kendal Tosun	
Derdê Zerrî	76/6
Laser Wesar Valêr	
Gome	37/5
Vengdayîş	38/1
Mundiya Şewe	40/1
Lezgîn Gozen	
Herbê Mi	19/5
Tî Ha Ça?	23/5
M. Arif Aycîçek	
Gula Laleş	29/8
Adir	41/1
Rakoteyan rê	46/4
M. Mamet Qetekonij	
Ziwanê Dayîke	74/7

Dîyarê Mi	79/8
Ey Şehîd.....	84/8
Mehdî Özsoy	
Xirbê Xwu Ser Viraz Kêy Xwu	59/1
Wilat Vêw a Ti Zûma	61/1
Mehemed Çelikten (M. Mamet Qetekonij)	
Zimiston.....	44/6
Mehmed Akîf Yılmaz	
Hîrê Herfin (Türkçeden çeviri: Harûn Bozkurt)	88/7
Mehmed Emen	
Waştiş	86/3
Boya Şîiranê Mi.....	87/5
Amed Wêran Kerdo	95/3
Zewt.....	96/5
Mehmed Qedrî Tarhan	
Rinday Mi	66/7
Mehmed Seyîdalîoglu	
Newroze.....	1/6
Mehmud Arif Faris	
Veradaye û Satal.....	72/7
Mela Ehmedê Palo	
Eşîrê Dêrsimî (kurmanckî ra tercume: Roşan Lezgîn)	98/8
Mem	
Newroz Pîroz Bo	1/1
Menaf Mutlu	

Tu Dima.....	6/8
Deyîrê Azadî.....	8/7
Meqsed Muqrîyanî	
Tarîx bi Destê Kami?.....	9/6
Mete Kul	
Ey Xortê Ma.....	34/5
Mihanî Licokic	
Şewate.....	61/5
Alaya Rengîne	62/1
Axîne	63/1
Mehzûn Mebe	89/7
NewePel.....	90/8
Newepelê Ma.....	91/4
Tifaq.....	95/8
Dua.....	98/8
Eya Xasî.....	99/7
Hevaltiya Teyran.....	96/7
Newepelê Ma	100/3
Mistefa Egîn	
Hêşin û Siya.....	39/4
Mistefa Gomayij	
A Dinya.....	59/6
Mîrza Ciwan	
Yara Bêvenge	57/5
Muhamed Deza Batur	

Delalê Dêrsimî	44/6
Meselon de Mend	45/1
Çimê To	50/8
Ziwanê Hewnan	52/6
Dewê Mi	56/6
Çiman di	61/8
Mîrçikê Estanekan	64/8
Azadî	66/8
Vengê Biruskan	72/5
Teynatî Dî	77/7
Tî Mirena Dêrsim de	78/4
Yew Verisnî	79/4
Yew Estanik a Ez	80/8
Xeyalî Estê	85/5
Yew Çilkê Şilî	87/8
Bilura Mi	92/7
Mujdat Gîzlîgol	
Tî	75/7
Mulkîye Ongul	
Hîris û Çar Gulî	34/1
Zerrê Mi de Edar	61/6
Murad Aygun	
Dejê Ziwanî	65/8
Murad Göçüncü	
Lez Bêre	88/7
Murad Murxan	

Endî Bes o	52/8
Rojawa de	55/3
Têvereştişê Şâiran (Hemîd Hozan & Murad Murxan)	60/7
Têvereştişê Şâiran- II (Hemîd Hozan & Murad Murxan)	61/7
Wext Viyareno	68/5
Çarane	83/8
Mutlu Can	
Kênaya Apî rê	50/8
Mûsa Şanak	
Dara Vîrardîşî	93/7
Bêre	97/5
Nahit Ulvi Akgün	
Yewêk (Türkçeden çeviri: Necîbe Kirmizigul)	88/6
Nazim Hikmet	
Meselaya Tahir û Zuhre (Türkçeden çeviri: Ali Aydin Çiçek)	28/8
Necîbe Kirmizigul	
Zerrî	66/6
Ti Nêzanî	72/6
Newzat Valêri	
Ezîza Mi	54/8
Nîzamedin Ozoglu	
Veng Yeno	34/7
Sonika Biyayîşî	39/4
Şarê Koyan	53/8
Nûrî Keleş	
Şewşewika Mi	48/6

Ozan Remezan Oruç

Hayî 87/3

Ozgur Han

Welat 55/5

Pier Paolo Pasolini

Pier Paolo Pasolinî ra Şîirê (Türkçeden çeviri: Mutlu Can) 54/3

Qilberz Behrî Boztîmur

Qebra Tarî 57/4

Remzûn Şargeyij

Hewar Dayikê 58/8

Rêzan Rezdar

Ez Kird a 85/3

Rohelat Aktulum

Kewtiş 8/8

Xo Vîr Nêkeno 11/6

Xorînîya Royî 12/8

Ma Sond Wend 14/8

Newepel 16/8

Zerra Mi 25/5

Azadî 26/7

Cite 47/7

Ti Qey Mi ra Dûrî ya 68/5

Ti 72/5

Vengê Bêvengîye 75/7

Roj Yaşar Dayanç

Îsmâîl Beşikçi 73/3

Rojen Barnas

Deyîrê Ma (Kurmanckî ra tercume: Welat Ramînazad) 99/3

Roşan Lezgîn

Veyve 32/6

Mewsimê Mi 81/1

Edeb 84/8

Pencê Eşqî 89/7

Çarîne 98/8

Mewsimî 96/7

Semavî Aldemir

Dewa Mi Şîrîn a 70/7

Çinbîyayîşê To 72/5

Ziwanê Ma 86/8

Serpîl Karişli

Vengê Azadiye 28/3

Serhêvîdar

Birîna Zirave 98/5

Sevîm Aydin

Pîrika Mi 42/6

Heyderê Mi 49/7

Tale 51/6

Rindeka 52/8

Mêrdîn 54/3

Vayê Der Bîyo Yêno 58/6

Mîrçika Wisarî 66/6

Mîyanê Zerrîya Mi de Yew Guda Vore	77/6
Çimê To de Hewrê Wisarî.....	80/8
Hardê Dewrêsi Bê Tû yo	84/6
Sezaî Karakoç	
Duaya Varanî (Türkçeden çeviri: Mîrza Ciwan)	42/8
Sitarê Xelan	
Dewranê Mi	37/7
Komela Gelan	40/7
Şîrê Domanan.....	45/7
Dûrî.....	59/5
Zerrî.....	64/8
Zerrî – II.....	76/7
Felek.....	81/5
Sibel Doguç	
Ser û Bin	75/6
Ey Welat.....	84/6
Siyahpoş	
Ey Hebîba Qelb û Ruhî (Kurmanccadan çeviri: Hemîd Hozan).....	72/8
Sîyamend Mîrvanî	
Vaje Zerrîya Mi, Vaje!.....	69/8
Suleyman Kaynun	
Dayê	100/7
Şahîn Polat	
Vengê Domanan.....	68/8

Şaynebî Laçîn

Armes 74/8

Ziwan 77/7

Zerri 78/8

Zerre ra 79/3

To Reyde 80/5

Meşo 81/8

Şewal Hejar

Qickeka Mi 73/1

Şêrko Bêkes

Hûmaritiş (Kurmanccadan çeviri: Cemîl Robar) 25/1

Çehar Qeçekî (Sorancadan çeviri: Hesen Şêrko) 72/5

Şoreş Şêrko

Çinbiyayîşê To 55/8

Tabîb Mîralay Kavarij

Bêvengîya Ma 81/4

Tekîn Agacik

Suka Erzinganî 31/1

Ugur Sermîyan

No Xem yê Kamî yo 73/8

Gulistan 75/3

Munzur de 78/8

Umer Farûq Ersoz

Newepel 13/1

Zazakî Bimus 18/8

Duayê Nêçarekî	35/4
Manayê Yewîyê Ma	39/1
Vengê Ma Bihese	44/6
Umer Xeyam	
Çarane (Türkçeden çeviri: Mehemed Yergin)	11/8
Çarîne (Farsçadan çeviri: Roşan Lezgîn)	91/7
Weysel Hanyıldız	
Desmalroşe	4/8
“Gölgesîdîr Kulak, Dilin ...”	36/1
Hîris û Çar Canî	44/1
Nalî	46/7
Wisiv Pîrbab	
Kurdo Bindesto	47/7
Xeyrî Yaşar	
Qezencê Leteyêk Nanî	26/7
Yadê Bore	
Dewa Mi	87/7
Yucel Eşsizoglu	
Ez To rê Vana	53/7
Welat Kewto Mi Vîr	55/8
Rindê	60/7
Zerîn Azrawa	
Hela Tenge	47/7

5. *Tîrêj*, *Vate* ve *Şewçila* dergileri ile *Newepel* gazetesinde şiirleri yayımlanan kişilerin alfabetik sıraya göre adları şu şekildedir:

1-Abdullah Yakişan	23-Bilal Gelener
2-Abdulmuttalip Koç	24-Bilal Zilan
3-Adem Karakoç	25-Birakê Mehmud
4-Adir Dêrsimij	26-Boris Pasternak
5-Adir Tilistone	27-Burçin Asna
6-Adnan Dîndar	28-Burhan Beyazyildirim (kitabı var)
7-Akman Gedik (kitabı var)	29-C. Sidqî Tarancı
8-Alî Adir	30-C. Zerduşt Pîranij
9-Alî Aydin Çîçek	31-Canê Dilo
10-Alî Beytaş	32-Celal Gozen
11-Alî Heyder Sever	33-Cemal Azij
12-Alî Kizilgedik	34-Cemal Kuhak
13-Alî Şeker (kitabı var)	35-Cemal Sureya
14-Alîheyderê Aliyê Silêmane Xerzî	36-Ciwan Sutpak
15-Aydin Çilkanî	37-Çigdem Karaboga
16-Azad Ararat	38-Çilkaniyê Ulyan
17-Baba Tahîre Uryan	39-Daimî Bingol
18-Bavê Roza	40-Deniz Dilar Pîrejmanij
19-Bawer Arikan	41-Deniz Gunduz (kitabı var)
20-Bawer Xebat	42-Derkenar C. Çağlayan
21-Bedîrye Topaç (kitabı var)	43-Dildar
22-Berxwedan Pîranij	44-Dilo Bargiran

45-Doxanê Çêrmûge	69-Firat Çelker
46-Dr. Serkan Karadağ	70-Fîruzan Demir
47-Duzgun Axdat	71-Fizûlî
48-Ednan Bermazî	72-Gawanê Kurdîstanî
49-Efoyê Avdêlicî	73-Gawanê Welatî
50-Ehmed Arif	74-Gazel Gologlu
51-Ehmed Başak	75-Gêlic
52-Ehmedê Xasî	76-Giran Kızıl
53-Eliyê Qasimûn	77-Gulbehar Çelik
54-Emily Dickenson	78-Gule
55-Emre Kuş	79-Gursel Akkuş
56-Ercan Sarıçîçek	80-Gursel Bingol
57-Erkan Çewligij	81-Hacer Petekkaya
58-Erkan Tekin	82-Hafız Ehmed Turhallî
59-Erol Koçer	83-Harûn Bozkurt
60-Eser Guzelçay	84-Hasan Tanrıverdi
61-Esra Altun (Esna Altun)	85-Hâsim Güreli
62-Ezîz Derdan	86-Hemîd Hozan
63-Farûq	87-Hesê Belê
64-Fatma Çeliktepe	88-Hesen Alkiş
65-Faysal Bozkurt	89-Hesen Bektaş
66-Ferat Kaya	90-Hesen Rûsipî
67-Ferîd Xan	91-Hesen Şêr
68-Feteh Kurij	92-Heydo Keçanic

93-Husên Azij	117-M. Mîrzanî
94-Huseyîn Burke	118-Mahmud Arif Ayçîcek (M. Arîf Ayçîcek)
95-Huseyîn Çakan	119-Malmîsanij (kitabı var)
96-Huseyîn Ferhad	120-Mehdî Özsoy (kitabı var)
97-Huseyîn Oktar	121-Mehmed
98-Huznî Sûrela	122-Mehmed Akîf Yilmaz
99-Îbrahîm Beyaz	123-Mehmed Elî Sadiq
100-Îdrîs Sekarî	124-Mehmed Emen
101-Îdrîs Yazar	125-Mehmed Qedrî Tarhan
102-Îlhamîyê Darahênî	126-Mehmed Seyîdalioğlu
103-Îhsan Tektaş	127-Mehmet Sabrî Aytekîn
104-Îlyas Gîzligol (kitabı var)	128-Mehmud Arif Faris
105-Îrfan Akdag	129-Mehmudê Diyarbekirî
106-Îrfan Sîmserkîsij	130-Mela Huseyn Amedî
107-Îsmail Guven	131-Mela Kamilê Puexî
108-Îsmet Bor	132-Mela Mehemedê Muradan
109-J. Îhsan Espar (kitabı var)	133-Mela Mehmedê N. Axan
110-Jacques Prevert	134-Mela Muhemmedê Hezanî
111-Kendal Tosun	(Mem)
112-Lajê Xençerî	135-Memo Darrêz
113-Laser Wesar Valêr	136-Menaf Mutlu
114-Lezgîn Gozen	137-Meqsed Muqrîyanî
115-M. Farun	138-Mete Kul
116-M. Mamet Qetekonij	

139-Mihanî Licokic (kitabı var)	163-Oktay Ersoy
140-Mîkaîl Aslan (kitabı var)	164-Onder Çarkal
141-Mîrza Ciwan	165-Orhan Zuexpayij (Orhan Zoxpayij)
142-Mistefa Egîn	
143-Mistefa Gomayij	166-Osman Tetik
144-Muhamed Deza Batur	167-Ozan Remezan Oruç
145-Mujdat Gîzligol	168-Ozgur Han
146-Mulkîye Ongul	169-Pier Paolo Pasolini
147-Murad Aygun	170-Pinar Yıldız
148-Murad Göcüncü	171-Polat Çêrmûgij (Polat Aydin)
149-Murad Murxan	172-Qilberz Behrî Boztîmur
150-Murathan Mungan	173-Remezan Oruç
151-Mûsa Şanak	174-Remzan Muskan
152-Mutlu Can	175-Remzî Gelener
153-Mutlu Firat	176-Remzûn Şargeyij
154-N. Celalî	177-Rêzan Rezdar
155-Nahit Ulvi Akgün	178-Rindê Becerîklî
156-Nazim Hikmet	179-Rindo Sûr
157-Necîbe Kirmizigul	180-Robîn Rewşen
158-Nevzat Gedik (Newzat Gedik)	181-Rohelat Aktulum
159-Newzat Dodanij	182-Roj Yaşar Dayanç
160-Newzat Valêri (kitabı var)	183-Rojda
161-Nîzamedîn Ozoglu	184-Roşan Lezgîn (kitabı var)
162-Nûrî Keleş	185-Selîm Temo

186-Semavî Aldemir	210-Ugur Sermîyan
187-Serdar Roşan	211-Umer Farûq Ersoz (kitabı var)
188-Serpîl Karişli	212-Umer Xeyam
189-SevîmAydin	213-Umît Yaşar Oguzcan
190-Seyîd Qazî	214-W. K. Merdimîn (kitabı var)
191-Sezaî Karakoç	215-Wehdet Qadirê Xarpêtî
192-Sîbel Doguç	216-Wehdet Sîwanij
193-Sînan Sutpak (kitabı var)	217-Weysel Hanyıldız
194-Sitarê Xelan	218-Wisif Hêlinij
195-Sitki Caney	219-Wisif Pîrbab (kitabı var)
196-Siyahpoş	220-Wusênen Gestemerde
197-Siyamend Mîrvanî	221-Xalê Sebrî
198-Şahîn Polat	222-Xecê (kitabı var)
199-Şaynebi Laçîn	223-Xeribzeman
200-Şêrko Bêkes	224-Xeyrî Yaşar
201-Şermîn Kanhan	225-Xidir Çelik
202-Şewal Hejar	226-Xidirê Başî (kitabı var)
203-Şêx Rizay Talebanî	227-Xurbet Orçen
204-Şeyda Asmîn	228-Yadê Bore
205-Şoreş Şêrko	229-Yucel Eşsîzoglu
206-Tabîb Mîralay Kavarij	230-Zerîn Azrawa
207-Tekîn Agacik	231-Zulfikar Tak
208-Turabî Kîşîn	
209-Turgut Ersoy	

Sonuç

Ortaya çıkardığımız bu bibliyografik envanterden de anlaşılacağı gibi, *Tîrêj*, *Vate* ve *Şewçila* dergileri ile *Newepel* gazetesinin, Zazakî Kürtçesinin yazısal alanda gelişmesinde, okur-yazar çevrenin oluşmasında, genel olarak Zazakî edebiyatın özel olarak Zazakî Kürtçesinde şiir sanatının gelişmesinde temel bir rol oynadıkları tartışmasız bir şekilde karşımızda durmaktadır. Bu yaynlarda yazan tüm diğer yazarlar gibi şiir yazanların hepsi kendilerini Kürt olarak tanımlamakta ve yazdıkları dili de Kürtçenin bir diyalekti olarak görmekte ve “Celadet Alî Bedirxan, Hemzeyê Miksî, Şam Kürtlerinden Musa Beg ve Ekrem Cemilpaşa’dan oluşan bir komisyon tarafından 1931 yılında Şam’da kabul edilen 31 harfli Latin Kürt Alfabetesini” kullanmaktadır.

Edebiyat, dilin gündelik kullanımından nitelikçe farklı, daha doğrusu, dilin estetik bir şekilde kullanıldığı bir alandır.¹¹ Bu açıdan, bu yaynlarda yayınlanmış olan Zazakî şıirlere baktığımızda *Tîrêj* dergisi hariç, diğer yaynlarda yayımlanan bütün şiirler, *Vate Çalışma Grubu*’nun tespit ettiği yazım kuralları doğrultusunda yazıldığından ve düzgün bir redaksiyondan geçtikten sonra yayımlandıklarından, dilin düzgün, anlaşılır bir şekilde kullanılma özelliği en belirgin özellik olarak öne çıkmaktadır.

Tema açısından kısaca bir değerlendirmede bulunursak eğer, Kürtlerdeki milli/ulusal durumun, bu yönde özlemlerin beraberinde getirdiği travma derinlerde hissedilse de, Zazakî şıirlerde sloganik, ajitatif ve didaktik bir söylem pek yoktur. Önde gelen birkaç şairde sanatsal estetik kaygı rahatlıkla kendisini hissettirmekte ve çok farklı temalara rastlanmaktadır.

¹¹ Silopi, Zinar, Doza Kürdistan, s. 164, Aktaran: Malmisanij, Diyarbekirli Cemilpaşa-zaderler ve Kürt Milliyetçiliği, Avesta Yayınları, İstanbul 2004, s. 240

Kaynakça

- Malmışanij, *Diyarbekirli Cemilpaşazadeler*, Avesta Yayınları, İstanbul, 2004
- Roşan Lezgîn, Toplumsal Kürt Gruplarından Zazalar, Roşna Yay. Diyarbakır, 2016,
- Zinar Silopî, Doza Kürdüstan [Doza Kurdistan], Weşanxaneya Stewrê, [Beyrûd], 1969

Gazete ve Dergiler

- Hawar, Hejmar 1-23, Cilt - 1, Amadekar: Firat Cewerî, Weşanên Nûdem, Stockholm, 1998
- Newepel, Rojnameyo Kulturi, 1'den 95'e kadar tüm sayıları
- Şewçila, Kovara Edebî Hunerî, 1'den 14'e kadar tüm sayıları
- Vate, Kovara Kulturî, 1'den 50'ye kadar tüm sayıları

İnternet Siteleri

- www.kurdilit.net
- www.zazaki.net